

รายงานการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ภายในสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

โดย ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เสนอ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำนำ

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้ง คือ การปลูกสร้างสวนป่า การคุ้มครองรักษาป่าไม้ และบุรณะป่าไม้เพื่อเป็นประโยชน์แก่การป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือภาครัฐ โดยมีการกำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

การจัดทำโครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณพื้นที่การอนุรักษ์ของสวนป่า อ่าวตง จังหวัดตรัง ในครั้งนี้มุ่งเน้นการสำรวจบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณพื้นที่การอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง ครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามหลักเกณฑ์ของ Forest Stewardship Council (FSC) ได้

คณะผู้จัดทำ

2559

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
สารบัญภาคผนวก	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 เป้าหมาย	2
1.4 พื้นที่ดำเนินการ	2
1.5 ระยะเวลาดำเนินการ	2
บทที่ 2 วิธีการการศึกษา	
2.1 พื้นที่การศึกษา	3
2.2 ขอบเขตดำเนินงาน	5
2.3 การศึกษาภาคสนาม	5
2.4 การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ	14
2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	14
บทที่ 3 ผลการศึกษา	
3.1 ความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณพืช	15
3.2 ความหลากหลายของสัตว์ป่า	21
3.3 สถานภาพของพรรณพืชและสัตว์ป่า	28

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษา	
4.1 ความหลากหลายและสถานภาพของพรรณพืช	41
4.2 ความหลากหลายและสถานภาพของสัตว์ป่า	41
เอกสารอ้างอิง	43
ภาคผนวก	45

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนต้นของไม้หนุ่มและกล้าไม้ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	16
2	ค่าความหนาแน่น ความถี่ ความเด่น และค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ในสังคมพืชบริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	17
3	รายชื่อพันธุ์ไม้และสถานภาพของพันธุ์ไม้บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	20
4	จำนวนชนิดสัตว์ป่าในแต่ละกลุ่มที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	21
5	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	22
6	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	23
7	สัตว์เลื้อยคลานที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	24
8	นกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	26
9	สถานภาพของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	32
10	สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	33
11	สถานภาพของสัตว์เลื้อยคลานที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	35
12	สถานภาพของนกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	38

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนที่แสดงพื้นที่อนุรักษ์บริเวณสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	4
2	ลักษณะของแปลงตัวอย่างเก็บข้อมูลความหลากหลายของพรรณพืชและ โครงสร้างป่า	6
3	แสดงขอบเขตการสำรวจและทิศทางการเดินแบบสุ่ม	12
4	แสดงขอบเขตการสำรวจและทิศทางการเดินแบบเป็นตาราง	12
5	โครงสร้างสังคมพืชบริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง	16

สารบัญภาคผนวก

ภาพที่		หน้า
6	หนูควาย (<i>Sundamys muelleri</i>)	46
7	ค้างคาวยอดกล้วยปักษ์ (Kerivoula hardwickii)	46
8	ค้างคาวมงกุฎจุมุกแหลมใต้ (<i>Rhinolophus refulgen</i>)	47
9	ค้างคาวมงกุฎมลายู (<i>Rhinolophus malayanus</i>)	47
10	ลิงลมใต้ (<i>Nycticebus coucang</i>)	48
11	คางคกแคระ (<i>Ingerophrynus parvus</i>)	48
12	จิ้งโคร่ง (<i>Phrynoidis aspen</i>)	49
13	กบหูต (<i>Limnonectes blythii</i>)	49
14	อึ่งกรายลายเลอะ (<i>Leptobrachium smithi</i>)	50
15	อึ่งแม่หนาว (<i>Microhyla berdmorei</i>)	50
16	อึ่งข้างดำ (<i>Microhyla heymonsi</i>)	51
17	กบอ่องเล็ก (<i>Sylvirana nigrovittata</i>)	51
18	กิ้งก่าเขาหนามสั้น (<i>Acanthosaura crucigera</i>)	52
19	กิ้งก่าบินปีกส้ม (<i>Draco maculatus</i>)	52
20	งูปล้องฉนวนบ้าน (<i>Lycodon subcinctus</i>)	53
21	งูลายสอสามเหลี่ยม (<i>Xenochrophis trianguligerus</i>)	53
22	จิ้งจกบ้านทางหนาม (<i>Hemidactylus frenatus</i>)	54
23	งูกะปะ (<i>Calloselasma rhodostoma</i>)	54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) เป็นรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้ง คือ การปลูกสร้างสวนป่า การคุ้มครองรักษาป่าไม้และบุงระป่าไม้เพื่อเป็นประโยชน์แก่การป่าไม้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเองหรือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือภาครัฐ โดยมีการกำหนดพันธกิจด้านธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาที่ดินสวนป่า โดยอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อให้ภาคการป่าไม้ (Forest Sector) เป็นรากฐานการผลิตและบริการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นอย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองการใช้ไม้ของประเทศอย่างพอเพียงและยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและธุรกิจบริการที่มีป่าไม้เป็นพื้นฐานให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้มาตรฐาน มีการจัดการด้านการตลาดอย่างครบวงจร พัฒนาระบบและสร้างกลไกการตลาดไม้เศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ลงทุนปลูกไม้เศรษฐกิจสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เศรษฐกิจ เพื่อให้การปลูกไม้เศรษฐกิจได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน และพันธกิจด้านบริการ ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้สวนป่าเป็นฐานในการดำเนินงานช่วยเหลือสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรรอบเขตสวนป่าตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนมีส่วนร่วม

ในปัจจุบันทั่วโลกให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์จากไม้ในสวนป่าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้มาจากป่าธรรมชาตินั้นไม่เป็นที่ยอมรับ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ข้อตกลง และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดการสวนป่าด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม กลุ่มองค์กรเอกชนทั่วโลกจึงได้จัดตั้งองค์กร FSC หรือ Forest Stewardship Council เพื่อกำหนดมาตรฐานในการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากลซึ่งเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก ไม้ที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานดังกล่าวสามารถเป็นหลักประกันได้ว่าเป็นไม้ที่มีการจัดการไม้อย่างถูกต้อง ไม่ขัดต่อระเบียบกฎหมาย ดำรงไว้ซึ่งพื้นที่อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรนั้นไว้ ทั้งนี้การจัดการสวนป่าตามหลัก FSC นั้นจะต้องดำรงไว้ซึ่งความอยู่รอดทางเศรษฐกิจของสวนป่า โดยหลักประกันดังกล่าวนั้นยังเป็นการเพิ่มมูลค่าไม้ที่ผ่านการตรวจรับรองอีกด้วย

ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล มีข้อกำหนดว่าจะต้องมีการกั้นพื้นที่สวนป่าไว้ประมาณร้อยละ 10 ของพื้นที่ เพื่อการดำเนินการจัดการตามแผนการอนุรักษ์และคงไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของสวนป่า ดังนั้นการสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าจึงมีความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามหลักเกณฑ์ของ FSC ในปีงบประมาณ 2559 ซึ่งการสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในครั้งนี้จะเป็นการสนับสนุนบทบาทของสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และเป็นการช่วยให้ชุมชนในท้องถิ่นได้ตระหนักถึงคุณค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนโดยไม่เกิดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวม และสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของสวนป่า

1.3 เป้าหมาย

เพื่อทำการรวบรวม และสำรวจข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าในพื้นที่ และจัดการทำรายงานการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่อนุรักษ์สวนป่าตามเป้าหมายโครงการฯ โดยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งยังเป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นที่สำหรับการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล FSC

1.4 พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง ภายใต้การดูแลขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

1.5 ระยะเวลาการดำเนินการ

1 มิถุนายน 2559 – 30 กันยายน 2559

บทที่ 2

วิธีการศึกษา

2.1 พื้นที่การศึกษา

สวนป่าอ่าวตง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานตั้งอยู่ เลขที่ 274 ม.7 ต.อ่าวตง อ.วังวิเศษ จ.ตรัง เป็นสวนป่าโครงการที่ 1 ได้เริ่มดำเนินการ ในปี พ.ศ. 2527 โดยการปลูกไม้สะเดาเทียม และดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าตามเงื่อนไขสัมปทานทำ ไม้ ตามแผนพัฒนาสังคมแห่งชาติ โครงการ 1/2 และตามหนังสืออนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ฉบับที่ 1/2558 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2528 ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไผ่-ป่าแก้ง (ตาม ป่าโครงการไม้กระยาเลยหมวด ตง.3 เดิม) จำนวนพื้นที่ 1,000 ไร่ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยการขอ อนุญาตใช้พื้นที่ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ฉบับที่ 8 เล่มที่ 96 ลงวันที่ 13 สิงหาคม 2536 จำนวนพื้นที่ 2,000 ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ที่สามารถดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าทั้งหมด 3,192.57 ไร่ โดยมีขอบเขตพื้นที่ ดังนี้

ที่ตั้ง พิกัดสำนักงาน(GPS) 560612 E 886869 N

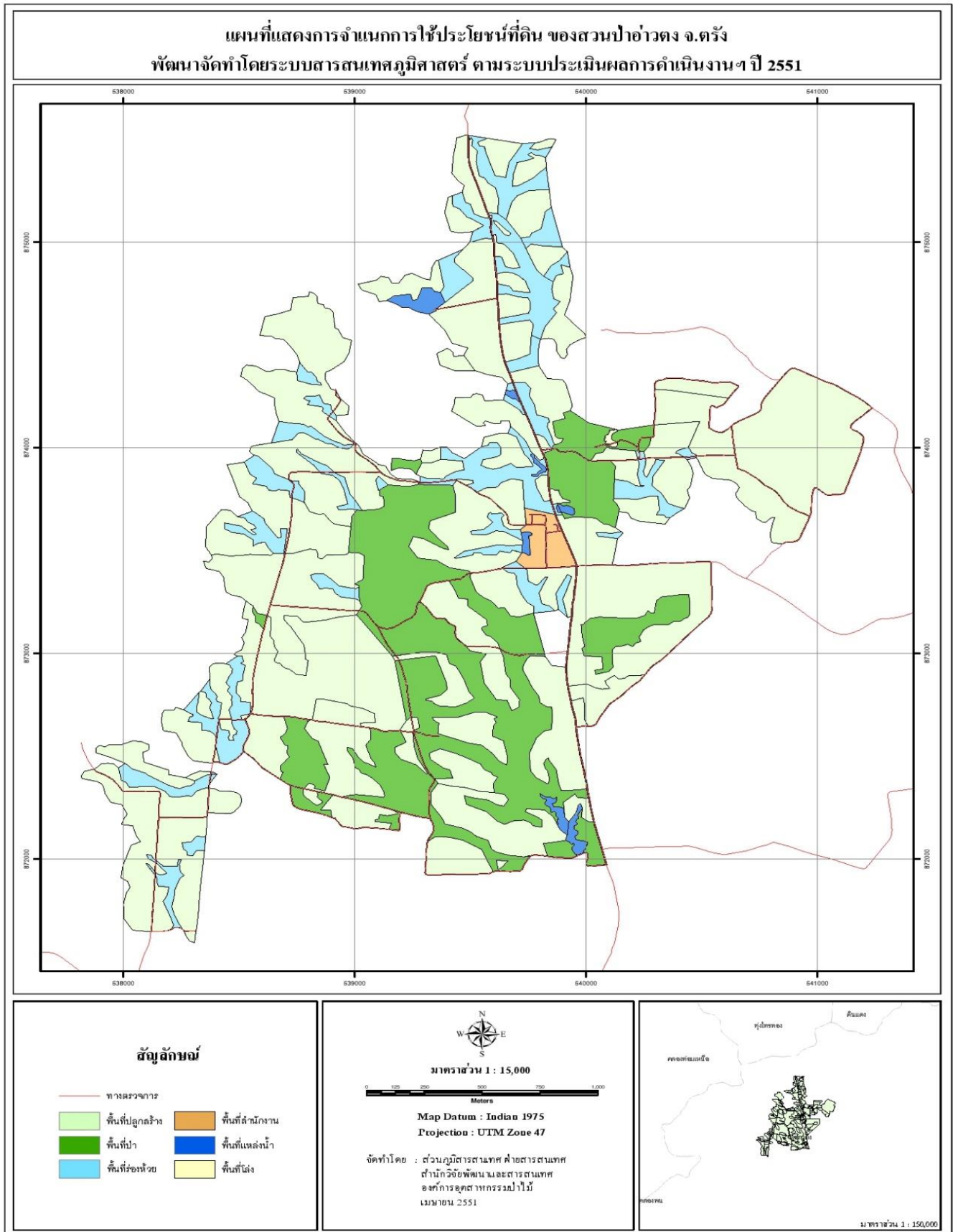
ทิศเหนือ จรด หมู่ที่ 7 ตำบล อ่าวตง อำเภอ วังวิเศษ

ทิศใต้ จรด หมู่ที่ 11 ตำบล อ่าวตง อำเภอ วังวิเศษ

ทิศตะวันออก จรด หมู่ที่ 10 ตำบล อ่าวตง อำเภอ วังวิเศษ

ทิศตะวันตก จรด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขานอู้อี้

สวนป่าอ่าวตง ได้เริ่มรื้อปรับปรุงพัฒนาพื้นที่เพื่อปลูกสร้างสวนป่าไม้ยางพาราทดแทนในพื้นที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เพื่อสร้างงานกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม โดยมุ่งหวังให้เกิดความ ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงพื้นที่อนุรักษ์บริเวณสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

2.2 ขอบเขตการดำเนินงาน

การศึกษาภาคสนาม แบ่งวิธีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. โครงสร้างป่าและองค์ประกอบของพืชพรรณ

- คัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างและศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของพืชพรรณในสวนป่า
- เก็บข้อมูลโครงสร้างสังคมพืชด้านตั้ง (Profile Diagram)
- ประเมินค่าดัชนีความสำคัญของพรรณพืช (Importance Value Index: IVI)
- วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบอื่นๆ

2. ความหลากหลายของสัตว์ป่า

- สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals)
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibians)
- สัตว์เลื้อยคลาน (Reptiles)
- นก (Birds)

2.3 การศึกษาภาคสนาม

การศึกษาภาคสนามแบ่งวิธีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.3.1 การสำรวจพรรณพืชและโครงสร้างป่า

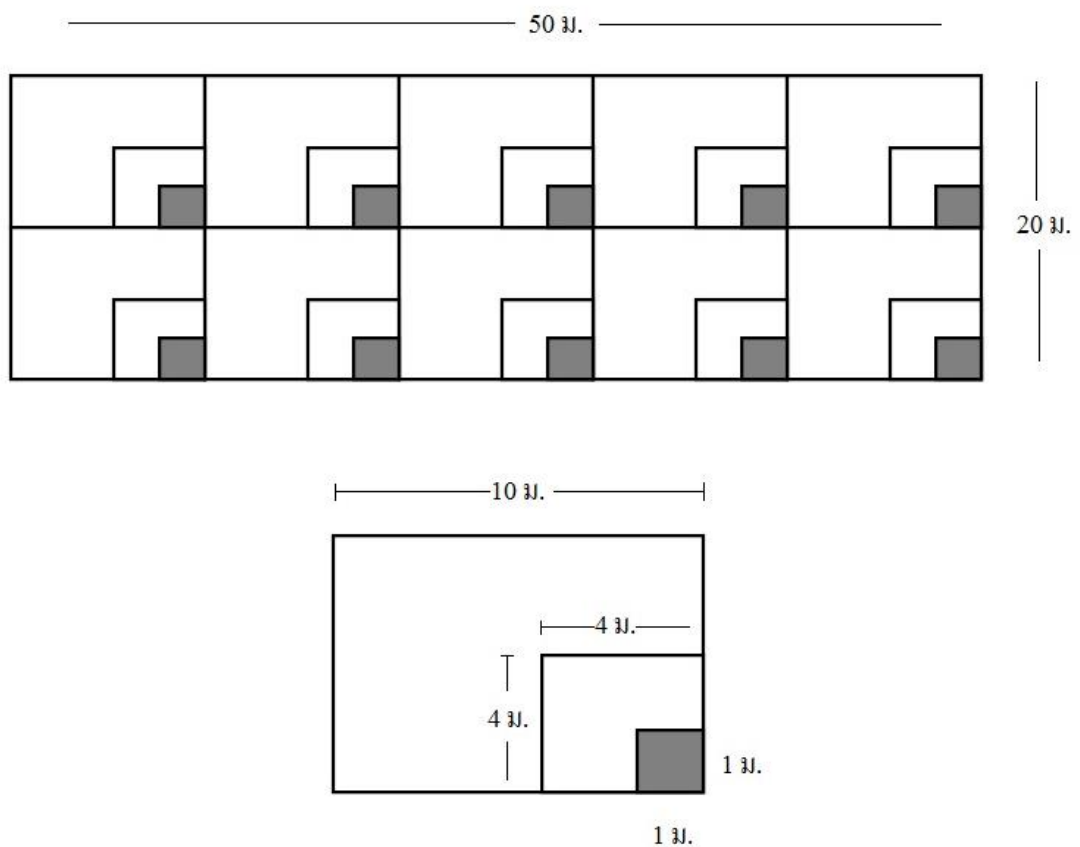
1. คัดเลือกพื้นที่ตัวอย่างในบริเวณพื้นที่ที่กั้นไว้สำหรับเป็นพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า เพื่อเป็นตัวแทนการศึกษาโครงสร้างและองค์ประกอบของพรรณพืช บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ เพื่อต้องการทราบว่าภายในพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้นมีการสืบต่อพันธุ์ตามธรรมชาติ (Natural regeneration) ของชนิดพันธุ์พืชดั้งเดิม (Native species) มากน้อยเพียงใด ในที่นี่จะทำการสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง (Purposive random sampling) บริเวณที่ถือว่าเป็นหมุ่ไม้ที่เป็นตัวแทนที่ดีของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ด้วยวิธีการวางแปลงตัวอย่างชั่วคราว (Temporary plot) ขนาด 20 x 50 เมตร จำนวนอย่างน้อย 1 แปลง ต่อหนึ่งพื้นที่ โดยแบ่งเป็นแปลงย่อยขนาด 10 x 10 เมตร เพื่อศึกษาไม้ใหญ่ (Tree) แปลงย่อยขนาด 4x4 เมตร เพื่อศึกษาไม้รุ่นหรือไม้หนุ่ม (Sapling) และแปลงย่อยขนาด 1x1 เมตร เพื่อศึกษากิ่งไม้ (Seedling) จำนวนอย่างละ 10 แปลง เพื่อใช้ในการสำรวจ ดังแสดงภาพที่ 2 โดยที่

(1) ไม้ใหญ่ (Tree) คือ ไม้ที่มีเส้นรอบวงเพียงอก 1.30 เมตร (Girth at breast, GBH) มากกว่า 14 เซนติเมตร

(2) ไม้รุ่น (Sapling) คือ ไม้ที่มีขนาด GBH น้อยกว่า 14 เซนติเมตร แต่สูงเกิน 1.30 เมตร

(3) กล้าไม้ (Seedling) คือ ไม้ที่มีความสูงน้อยกว่า 1.30 เมตร ตามลำดับ

สำหรับพันธุ์ไม้ที่ไม่สามารถทำการจำแนกชนิดได้ในภาคสนามจะใช้วิธีเก็บตัวอย่าง (Specimens) จำนวนชนิดละ 1 ตัวอย่าง เพื่อนำมาจำแนก

ภาพที่ 2 ลักษณะของแปลงตัวอย่างเก็บข้อมูลความหลากหลายของพรรณพืชและโครงสร้างป่า

2. เก็บข้อมูลโครงสร้างสังคมพืชด้านตั้ง (Profile diagram) และการปกคลุมของเรือนยอด (Crown cover diagram) โดยวางแปลงตัวอย่างขนาด 10 x 20 เมตร ที่เป็นตัวแทนที่ดีภายในสังคมพืช

3. ทำการประเมินค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ (Importance Value Index, IVI) ของพืชแต่ละชนิดในสังคมพืช เพื่อการวิเคราะห์หาชนิดพรรณไม้เด่นที่สามารถนำมาใช้เป็นตัวชี้วัด (Indicator) ของแต่ละชนิดป่าได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยการวิเคราะห์ค่าต่างๆ ดังนี้ (อุทิศ, 2542)

ความหนาแน่น (Density, D) คือ จำนวนพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งต่อหน่วยพื้นที่ที่ทำการสำรวจ ซึ่งสามารถใช้ในการอนุมานระยะห่างระหว่างต้นของพรรณไม้ โดยระยะระหว่างต้นจะมีค่าเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับความหนาแน่น เช่นหากพรรณไม้ มีค่าความถี่สูงแสดงว่าระยะห่างระหว่างต้นจะมีค่าน้อยนอกจากนี้อาจใช้พื้นที่หน้าตัดรวมของพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งแทนการใช้จำนวนพรรณไม้เพื่ออธิบายความหนาแน่นได้เช่นกัน ความหนาแน่นหาได้จากสูตร

$$D = \frac{\text{จำนวนต้นไม้อันทั้งหมดของชนิดพันธุ์ไม้ที่กำหนดปรากฏในแปลงตัวอย่าง}}{\text{หน่วยพื้นที่ทั้งหมดของแปลงตัวอย่างที่สำรวจ}}$$

ความถี่ (Frequency, F) คือ อัตราร้อยละของจำนวนแปลงตัวอย่างที่ปรากฏพันธุ์ไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งต่อจำนวนแปลงที่ทำการสำรวจ ความถี่เป็นค่าที่แสดงถึงการกระจายของพรรณไม้แต่ละชนิดในพื้นที่นั้น ค่าความถี่จะแสดงผ่านหน่วยเปอร์เซ็นต์ความถี่ สามารถหาค่าความถี่ได้จากสูตร

$$F = \frac{\text{จำนวนแปลงตัวอย่างที่ชนิดไม้นั้นปรากฏ}}{\text{จำนวนแปลงตัวอย่างทั้งหมดที่สำรวจ}} \times 100$$

ความเด่น (Dominance, Do) เป็นค่าที่แสดงถึงอิทธิพลของพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งต่อสังคมพืช หากมีค่าความเด่นมากแสดงว่าพรรณไม้มีอิทธิพลต่อพื้นที่นั้นมากเช่นอิทธิพลต่อแสงที่ส่องลงมาถึงดินผ่านการปกคลุมของเรือนยอด หรืออิทธิพลต่อสภาพดินบริเวณนั้น โดยอาจวัดโดยตรงผ่านการวัดการปกคลุม หรือผ่านการวัดเส้นรอบวงที่ความสูงเพียงอกแล้วนำมาคำนวณพื้นที่หน้าตัด (Basal Area, BA) ของลำต้น เนื่องจากขนาดของลำต้นจะสัมพันธ์ต่อเรือนยอดหรือทรงพุ่มโดยยิ่งพรรณไม้มีพื้นที่หน้าตัดมากค่าความเด่นก็จะมากตาม ในที่นี้ใช้ความเด่นด้านพื้นที่หน้าตัดของ ลำต้นไม้ที่ได้จากการวัดที่ระดับความสูง 1.30 เมตร จากพื้นดินต่อพื้นที่ที่ทำการสำรวจ โดยสามารถหาความเด่นได้จากสูตร

$$Do = \frac{\text{พื้นที่หน้าตัดของชนิดไม้นั้นทั้งหมด}}{\text{พื้นที่ทั้งหมดที่สำรวจ}}$$

ค่าความถี่สัมพัทธ์ของชนิดไม้ (Relative frequency, RF) คือ สัดส่วนของความถี่ของชนิดไม้ที่ต้องการต่อความถี่ทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RF = \frac{\text{ความถี่ของชนิดไม้ } A \times 100}{\text{ความถี่รวมของไม้ทุกชนิด}}$$

ค่าความหนาแน่นสัมพัทธ์ของชนิดไม้ (Relative density, RD) คือ สัดส่วนของความหนาแน่นของชนิดไม้ที่ต้องการต่อค่าความหนาแน่นทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RD = \frac{\text{ความหนาแน่นของชนิดไม้ } A \times 100}{\text{ความหนาแน่นรวมของไม้ทุกชนิด}}$$

ค่าความเด่นของชนิดไม้ (Relative dominance, RDo) คือ ค่าสัดส่วนความเด่นของชนิดไม้ที่ต้องการต่อค่าความเด่นทั้งหมดของไม้ทุกชนิดในสังคม

$$RDo = \frac{\text{ความเด่นของไม้ชนิด } A \times 100}{\text{ความเด่นรวมของไม้ทุกชนิด}}$$

ค่าดัชนีความสำคัญของชนิดไม้ (Importance Value Index, IVI) คือ ผลรวมของค่าความถี่สัมพัทธ์ ความหนาแน่นสัมพัทธ์ และความเด่นสัมพัทธ์ ของพรรณไม้ชนิดใดชนิดหนึ่งในสังคม เป็นค่าที่แสดงถึงความสำเร็จทางนิเวศวิทยาในการครอบครองพื้นที่นั้น โดยหากมีค่าดัชนีความสัมพันธ์สูงแสดงว่าพรรณไม้ชนิดนั้นเป็นพรรณไม้เด่น และมีความสำคัญในพื้นที่นั้น โดยดัชนีความสำคัญของพรรณไม้ชนิดหนึ่งๆ จะมีค่าได้ตั้งแต่ 3-300 % สามารถหาดัชนีความสำคัญได้จากสูตร

$$IVI_A = RF_A + RD_A + RDo_A$$

2.3.2 การสำรวจสัตว์ป่า

การสำรวจความหลากหลายของสัตว์ป่าจะจำแนกสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibians) สัตว์เลื้อยคลาน (Reptiles) และนก (Birds) โดยสัตว์แต่ละกลุ่มมีวิธีการสำรวจที่แตกต่างกันตามกลุ่มของสัตว์ป่าดังต่อไปนี้

ก. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

1. การดักจับด้วยฮาร์ปแทรป (Harp trap)

ฮาร์ปแทรปเป็นอุปกรณ์ดักจับค้างคาวที่ปัจจุบันกลายเป็นอุปกรณ์มาตรฐานสำหรับนักวิจัยผู้ทำการสำรวจค้างคาวจำเป็นต้องมีไปแล้ว เนื่องจากให้ประสิทธิภาพในการดักจับค่อนข้างสูง เนื่องจากค้างคาวตรวจจับ ฮาร์ปแทรปได้ยากกว่าตาข่าย เพราะตัวกักเป็นแผงเส้นเอ็นที่ทำจากเอ็นตกลาขนาดเล็ก จำนวน 4 แผง ยึดอยู่กับโครงเหล็กหรืออะลูมิเนียมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ 2 เมตร สูงประมาณ 2.5 เมตร และสามารถยืดขาตั้งให้สูงขึ้นได้ ได้แผงเส้นเอ็นมีถุงผ้าครอบอยู่สำหรับค้างคาวที่บินมาชนแผงเส้นเอ็นแล้วตกลงไปในถุงที่อยู่ด้านล่างนี้ ซึ่งค้างคาวจะไม่สามารถจับใดๆ จากนั้นก็สามารถจับค้างคาวออกจากถุงนี้ออกไปใส่ในถุงผ้าเพื่อนำไปวัดขนาดและจำแนกชนิดต่อไป

ฮาร์ปแทรปเหมาะสำหรับการดักจับค้างคาวตามถนนในป่า ตามเส้นทางเดินในป่าหรือลำห้วยที่กว้างประมาณ 3-5 เมตร และมีต้นไม้อยู่ข้างทาง ทำให้เป็นช่องทางบังคับให้ค้างคาวบินตามทางเข้าฮาร์ปแทรป นอกจากนี้ยังเหมาะกับการตั้งดักค้างคาวบริเวณหน้าปากถ้ำในช่วงที่ค้างคาวเริ่มบินออกหากินในตอนเย็นอีกด้วย

2. การดักจับด้วยตาข่าย (Mist net)

การใช้ตาข่ายในการดักจับค้างคาวสามารถใช้ได้กับการสำรวจค้างคาวทุกกลุ่มแต่เหมาะกับการใช้สำรวจค้างคาวในกลุ่มค้างคาวกินผลไม้มากที่สุด เพราะสามารถปรับระดับตาข่ายขึ้นให้สูงเท่ากับระดับที่ค้างคาวบินได้ และค้างคาวกินผลไม้ใช้สายตาในการมองเห็นจึงทำให้ดักจับด้วยตาข่ายได้ง่าย ไม่เหมือนกับค้างคาวกินแมลง

การดักค้างคาวด้วยตาข่ายมีข้อดีตรงที่ตาข่ายมีความกว้างมากกว่าฮาร์ปแทรปมาก สามารถตั้งดักค้างคาวได้ในพื้นที่โล่งกว้างเกินกว่าจะตั้งมาก สามารถตั้งดักค้างคาวได้ในพื้นที่โล่งกว้าง หรือตั้งเหนือลำห้วยที่กว้างเกินกว่าจะตั้งฮาร์ปแทรปได้

3. การดักจับด้วยกรงดักหนู (Rat Trap)

การใช้กรงดักหนูในการดักจับสัตว์จำพวกสัตว์ฟันแทะ เช่น หนู กระรอก กระแต เป็นต้น โดยใช้เหยื่อล่อ เช่น ผลปาล์มสุก ขนุน สับปะรด ซึ่งทำการวางกับดักไว้ระหว่างวันและค่อยมาสำรวจดูตอนเช้า

การวัดขนาด

- สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำพวกค้างคาว จะวัดขนาดความยาวแขนช่วงข้อมือถึงข้อศอก (forearm)
- สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำพวกสัตว์ฟันแทะ เช่น หนู กระรอก เป็นต้น จะทำการวัด 3 ส่วน ได้แก่
  - 1) ความยาวหัวและลำตัว (Head and body length; HB): วัดตั้งแต่ปลายจมูกถึงก้น
  - 2) ความยาวหาง (Tail length; T): วัดตั้งแต่ก้นจนถึงปลายหางแต่ไม่รวมสันขนที่ยาวออกไป
  - 3) ความยาวหู (Ear length; E): วัดตั้งแต่โคนหูจนถึงปลายใบหู

การตรวจสอบชนิด

การตรวจสอบชนิดค้างคาวสามารถอ้างอิงได้ตามหนังสือ

A Field Guide to the Mammals of Thailand and South-east Asia โดย Charles M. Francis (2008)

Mammals of Thailand โดย Lekagul and McNeely (1977)

The mammals of the Indomalayan Region โดย Corbet and Hill (1992)

Bats of Indian Subcontinent โดย Bats and Harrison (1997)

ข. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

การสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละครั้งต้องคำนึงถึงรายละเอียด ดังนี้

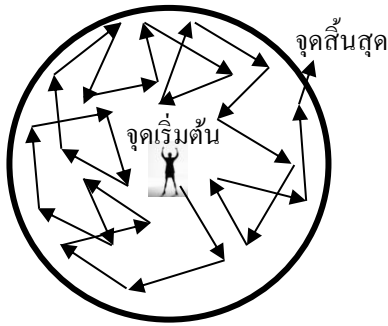
ช่วงระยะเวลา

การวางแผนการสำรวจขึ้นอยู่กับฤดูกาลและช่วงเวลาในแต่ละวัน เนื่องจากสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์ที่ปรับอุณหภูมิภายในร่างกายตามสภาพแวดล้อมภายนอก ดังนั้นช่วงเวลาในการสำรวจและฤดูกาลจึงมีความสำคัญต่อการพบสัตว์ที่กำลังสำรวจ ซึ่งช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานคือ ช่วงค่ำ เวลา 18.00 – 22.00 น. และช่วงเช้า เวลา 06.00 – 09.00 น. Inger (2003) ของแต่ละวัน

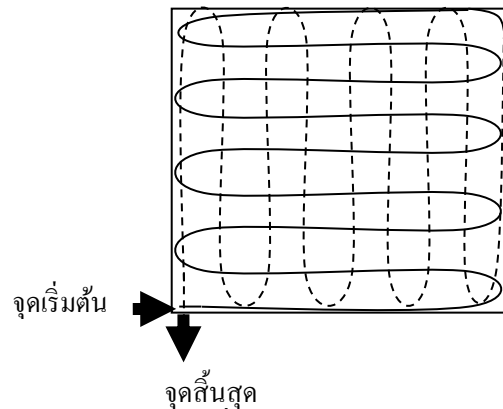
สถานที่สำรวจ

ทำการสุ่มเลือกพื้นที่สำรวจ โดยสุ่มเลือกพื้นที่จากแหล่งน้ำเป็นหลักเนื่องจากสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานมักจะอาศัยอยู่รอบแหล่งน้ำ เช่น

แอ่งน้ำชั่วคราว (Temporary pond) เป็นแอ่งน้ำที่เกิดในช่วงฤดูฝน เช่น แอ่งน้ำข้างบนคาบไม้ แอ่งน้ำข้างบนพื้นดิน โดยใช้แหล่งน้ำชั่วคราวเป็นจุดศูนย์กลาง ทำการเดินแบบสุ่มทิศทาง (Randomized walk) ในรัศมี 50 เมตรรอบแหล่งน้ำ โดยจะมีการเปลี่ยนทิศทางเดินทุกๆ ระยะ 5 เมตร (ภาพที่ 3) แต่หากขอบเขตของพื้นที่ที่ต้องการสำรวจนั้นไม่ใหญ่จนเกินไป และสามารถเดินได้ครอบคลุม ใช้วิธีการเดินเป็นแนวตารางโดยให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่นั้นได้ (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 3 แสดงขอบเขตการสำรวจและ
ทิศทางการเดินแบบสุ่ม

ภาพที่ 4 แสดงขอบเขตการสำรวจ
และทิศทางการเดินแบบเป็น
ตาราง (ดัดแปลงจาก Heyer, et. al.
1994)

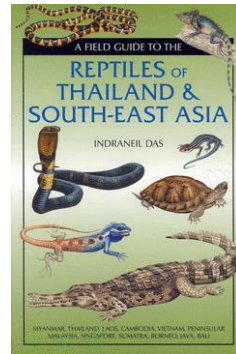
แหล่งน้ำไหล ทำการเดินสำรวจ 2 ข้างลำธาร โดยเดินสำรวจไปตามความยาวของ
ลำธาร เส้นสำรวจห่างจากลำธาร 50 เมตร ระยะทางในการเดินสำรวจ 400 เมตร โดยใช้หลักการ
สังเกตสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานโดยตรง ทั้งบริเวณพื้นดิน และบนต้นไม้

วิธีการสำรวจ

1. สำรวจโดยใช้วิธีการเดินสำรวจในพื้นที่ที่คาดว่าจะมีกลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ
สัตว์เลื้อยคลาน อาศัยอยู่ เช่น ตามแอ่ง น้ำขัง ใต้ก้อนหิน ขอนไม้ ซากใบไม้ บนต้นไม้ ฯลฯ
2. ทำการเดินสำรวจทั้งกลางวันและกลางคืน เน้นไปที่การสังเกตและพบเห็นตัวจริงโดยตรงตามที่วิ
ยูทธ์และคณะ(2542) มัทนา (2549) อนุสรณ์และคณะ(2551) กล่าวไว้ ทำการสำรวจตามลำธารโดยใช้
การเดินสำรวจทั้งสองฝั่งของลำธาร เดินให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ที่ทำการสำรวจ
3. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมบริเวณที่พบตัวอย่าง
4. บันทึกพฤติกรรม เวลา อุณหภูมิ และความชื้น
5. ถ่ายภาพสัตว์และพื้นที่ที่ทำการสำรวจ

การตรวจสอบชนิด

จำแนกลักษณะภายนอกตามกลุ่มสัตว์ โดยกลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกใช้หลักการจำแนกของ ศิริพร และคณะ (ไม้ระบूपปีที่พิมพ์) และธัญญา (2546) สำหรับสัตว์เลื้อยคลานใช้หลักการจำแนกของ Das (2012) และ Cox et al. (1998)

ค. นก

อุปกรณ์

1. กล้องส่องทางไกลชนิดสองตา (binocular)
2. หนังสือคู่มือดูนก (A guide to the Birds of Thailand)
3. สมุดบันทึกข้อมูล(data sheet)

วิธีการศึกษา

กำหนดพื้นที่ที่ทำการศึกษาความหลากหลายชนิดของนกในพื้นที่สวนป่าที่ เริ่มทำการศึกษา ตั้งแต่เวลา 07.00 น. - 10.00 น. เป็นเวลา 2 วันทำการสำรวจโดยการเดินตามเส้นทางสำรวจเป็น ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร สังเกตนกโดยใช้สายตามองกวาดไปรอบบริเวณเส้นทางสำรวจ จากนั้นใช้ กล้องส่องทางไกลชนิดสองตา (binocular) เพื่อสังเกตลักษณะภายนอก ร่วมกับการฟังเสียงร้องของนก จากนั้นทำการจำแนกชนิดของนกโดยใช้ลักษณะภายนอก หรือการฟังเสียง โดยอาศัยหนังสือคู่มือดูนก (A guide to the Birds of Thailand) ในการจำแนกชนิดเมื่อจำแนกชนิดของนกได้แล้วจะทำการ บันทึกลงสมุดบันทึกข้อมูล (data sheet) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์และสรุปต่อไป

2.4 การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ

รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิด้านความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่เป้าหมายเพื่อจำแนกทางอนุกรมวิธาน และนิเวศวิทยา

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สถานภาพของสิ่งมีชีวิต โดยเน้นชนิดพันธุ์หายาก ใกล้สูญพันธุ์ ชนิดเฉพาะถิ่น และชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (หากมีการรายงานหรือสำรวจพบ)

บทที่ 3

ผลการศึกษา

3.1 ความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณพืช

จากการรวบรวมข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่อนุรักษ์ สวนป่าอ่าวตง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ได้ผลดังนี้

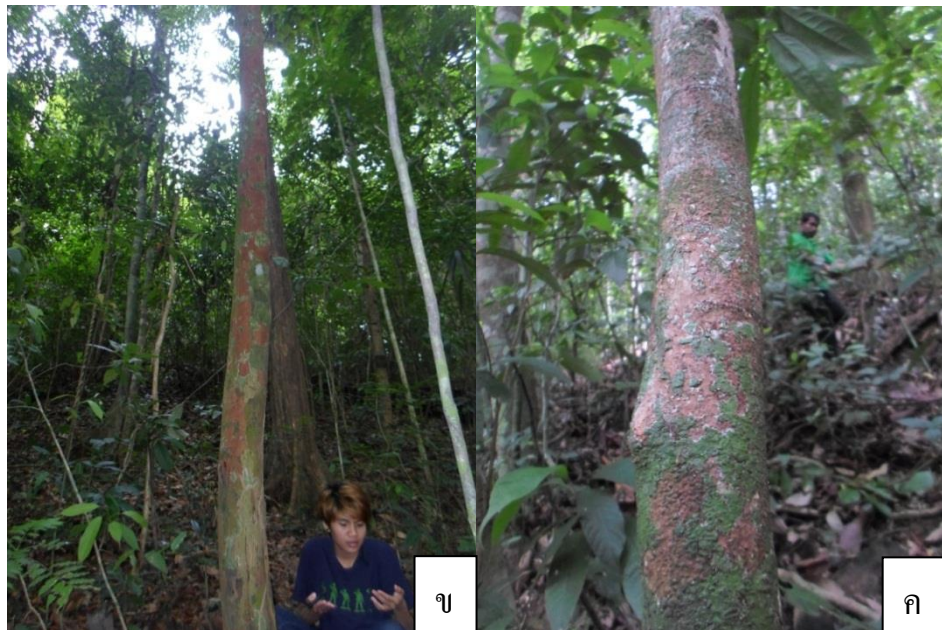
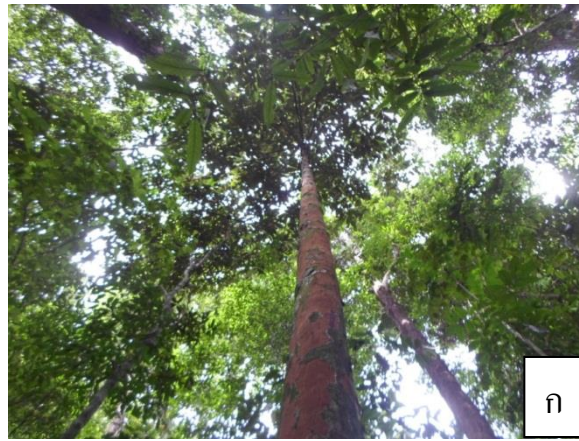
เนื่องจากมีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ ทางทีมงานจึงเลือกพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าบริเวณทิวเขา เป็นพื้นที่สำหรับการศึกษาโดยจากการสำรวจ พบว่าเป็นสังคมพืชยางมันหมู-นวลเสี้ยน โดยในพื้นที่พบพันธุ์ไม้ขึ้นอย่างหนาแน่น โดยไม้ที่พบมีทั้งไม้ยืนต้น ไม้หนุ่ม และกล้าไม้ โดยจากการวางแผนลุ่มบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ ขนาด 20x50 เมตร พบพันธุ์ไม้ยืนต้นทั้งสิ้น 47 ชนิดพันธุ์ได้แก่ ยางมันหมู (*Dipterocarpus kerrii* King) นวลเสี้ยน (*Aporosa octandra* (Buch.-Ham ex D. Don) Vickery) เลือดควาย (*Knema hookeriana* Warb.) ลิ่นควาย (*Galearia fulva* (Tul.) Mig.) หัวขี้กวาง (*Syzygium claviflorum* (Roxb.) Wall. ex A.M. Cowan & Cowan) คอแลนเขา (*Xerospermum noronhianum* (Blume) Blume) ส้มตำ (*Diospyros buxifolia* Bl. ex Hiern) ไข่เขียว (*Parashorea stellata* Kurz) ดำตะโก (*Diospyros wallichii* King & Gamble) พะยอม (*Shorea roxburghii* G. Don) เปี้ยด (*Premna tomentosa* Willd.) หยี (*Dialium cochinchinense* Pierre) มะไฟกา (*Baccaurea parviflora* (Mull. Arg.) Mull. Arg.) ยางยุง (*Dipterocarpus grandiflorus* Blanco) หลอดเถื่อน (*Mallotus peltatus* (Gisel.) Mull. Arg.) ยอเถื่อน (*Morinda elliptica* Ridl.) และชนิดพันธุ์ที่ไม่อาจระบุถึงระดับสปีชีส์ได้แก่ สังกะแยด (*Aglaia* sp.) *Antidesma* sp.3 (*Antidesma* sp.3) *Syzygium* sp. (*Syzygium* sp.) *Mallotus* sp. (*Mallotus* sp.) *Litsea* sp. (*Litsea* sp.) *สมอ* (*Terminalia* sp.) *สังหยู* (*Polyalthia* sp.) *Hopea* sp. (*Hopea* sp.) นอกจากนี้ยังมีชนิดพันธุ์ที่ไม่สามารถจัดจำแนกได้เนื่องจากไม่สามารถเก็บตัวอย่างกลับไปศึกษาหรือ ตัวอย่างที่ได้ไม่สมบูรณ์พอในการจัดจำแนก ได้อีก 23 ชนิดได้แก่ unknown 1 ถึง 23

จากการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณจากการวางแผนลุ่มขนาด 20x50 เมตร พบไม้ใหญ่ (tree) จำนวน 17 ชนิด มีความหนาแน่น 1490 ต้นต่อเฮกตาร์ มีความเด่น 59.55 ตารางเมตรต่อเฮกตาร์ พันธุ์ไม้เด่นเมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ 3 อันดับแรก ได้แก่ ยางมันหมู (*Dipterocarpus kerrii* King) นวลเสี้ยน (*Aporosa octandra* (Buch.-Ham ex D. Don) Vickery) และ เลือดควาย (*Knema hookeriana* Warb.) โดยมีค่าดัชนีความสำคัญ (Importance Value Index, I.V.I) เท่ากับ 29.74, 28.09 และ 24.32 เปรียบเทียบกับลำดับ

ในส่วนของไม้หนุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 121 ต้น และกล้าไม้ จำนวนทั้งสิ้น 110 ต้น ดังตารางที่ 1 คิดเป็นความหนาแน่น 490 และ 540 ต้นต่อเฮกตาร์ ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวนของไม้หนุ่มและกล้าไม้ในแปลงสุ่มตัวอย่างของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

แปลงย่อย ชนิดไม้	Line 1					Line 2				
	Plot 1	Plot 2	Plot 3	Plot 4	Plot 5	Plot 1	Plot 2	Plot 3	Plot 4	Plot 5
ไม้หนุ่ม	6	15	9	15	6	26	9	16	15	4
กล้าไม้	0	2	22	10	27	13	5	14	2	15

ภาพที่ 5 โครงสร้างสังคมพืชบริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง บริเวณที่วางแปลงชั่วคราว (ก) แสดงการปกคลุมของเรือนยอด (ข,ค) แสดงสังคมพืชยางมันหมู-นวลเสี้ยน

ตารางที่ 2 ค่าความหนาแน่น ความถี่ ความเด่น และค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้ในสังคมพืชยางมันหมู บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ความเด่น (ตร.ม/เฮคแตร์)	RD (%)	ความถี่ (%)	RF (%)	ความหนาแน่น (ต้น/เฮคแตร์)	RD _o (%)	IVI (%)
1	ยางมันหมู	Dipterocarpus kerrii King	120	8.05	60	5.94	0.41	15.73	29.7
2	นวลเสี้ยน	Aporosa octandra(Buch.-Ham ex D.Don)Vickery	190	12.75	80	7.92	1.71	7.41	28.1
3	เลือดควาย	Knema hookeriana Warb.	130	8.72	80	7.92	4.41	7.67	24.3
4	unknown 15	Diospyros sp.	160	10.74	70	6.93	0.31	5.99	23.7
5	ลิ้นควาย	Galearia fulva (Tul.)Mig.	30	2.01	20	1.98	0.09	17.53	21.5
6	หว่าข้าวขาว	Syzygium claviflorum (Roxb.)Wall. ex A.M. Cowan&Cowan	80	5.37	60	5.94	0.07	6.98	18.3
7	unknown 18	unknown 18	10	0.67	10	0.99	3.57	12.02	13.7
8	คอแลนเขา	Xerospermum noronhianum (Blume)Blume	90	6.04	50	4.95	0.21	2.15	13.1
9	unknown 13	unknown 13	50	3.36	50	4.95	0.05	3.29	11.6
10	สังเคียด	Aglaia sp.	70	4.7	50	4.95	9.37	0.69	10.3
11	unknown 23	unknown 23	10	0.67	10	0.99	10.45	6.14	7.8
12	Antidesma sp.3	Antidesma sp.3	20	1.34	20	1.98	0.22	2.86	6.18
13	unknown 17	unknown 17	10	0.67	10	0.99	4.57	4.01	5.67
14	สั่งท่า	Diospyros buxifolia Bl. ex Hiern	30	2.01	30	2.97	0.10	0.12	5.11
15	สั่งหยู	Polyalthia sp.	40	2.68	20	1.98	0.03	0.27	4.93
16	unknown 11	unknown 11	30	2.01	10	0.99	0.21	1.4	4.41
17	Hopea sp.	Hopea sp.	30	2.01	20	1.98	0.02	0.37	4.36
18	ไข่เขี้ยว	Parashorea stellata Kurz	20	1.34	20	1.98	0.23	0.39	3.72
19	ดำตะโก	Diospyros wallichii King&Gamble	20	1.34	20	1.98	0.16	0.35	3.68

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ความเด่น (ตร.ม/เฮคแตร์)	RD (%)	ความถี่ (%)	RF (%)	ความหนาแน่น (ต้น/เฮคแตร์)	RD _o (%)	IVI (%)
20	พะยอม	<i>Shorea roxburghii</i> G. Don	20	1.34	20	1.98	0.15	0.26	3.58
21	เปี้ยด	<i>Premna tomentosa</i> Willd.	20	1.34	20	1.98	0.15	0.25	3.57
22	หยี	<i>Dialium cochinchinense</i> Pierre	20	1.34	20	1.98	0.03	0.14	3.47
23	<i>Syzygium</i> sp.	<i>Syzygium</i> sp.	20	1.34	20	1.98	4.16	0.06	3.38
24	unknown 7	unknown 7	20	1.34	10	0.99	0.05	0.42	2.76
25	<i>Mallotus</i> sp.	<i>Mallotus</i> sp.	20	1.34	10	0.99	0.17	0.35	2.69
26	unknown 1	unknown 1	20	1.34	10	0.99	0.03	0.29	2.62
27	มะไฟกา	<i>Baccaurea parviflora</i> (Mull. Arg.)Mull. Arg.	10	0.67	10	0.99	0.84	0.53	2.19
28	unknown 20	unknown 20	10	0.67	10	0.99	0.07	0.5	2.16
29	unknown 3	unknown 3	10	0.67	10	0.99	1.96	0.36	2.02
30	<i>Litsea</i> sp.	<i>Litsea</i> sp.	10	0.67	10	0.99	0.02	0.16	1.82
31	unknown 21	unknown 21	10	0.67	10	0.99	0.04	0.14	1.8
32	unknown 4	unknown 4	10	0.67	10	0.99	2.39	0.13	1.79
33	unknown 12	unknown 12	10	0.67	10	0.99	7.16	0.11	1.77
34	unknown 2	unknown 2	10	0.67	10	0.99	0.06	0.11	1.77
35	unknown 19	unknown 19	10	0.67	10	0.99	0.06	0.11	1.77
36	unkonw 3	unkonw 3	10	0.67	10	0.99	0.30	0.1	1.76
37	สมอ	<i>Terminalia</i> sp.	10	0.67	10	0.99	0.08	0.08	1.74
38	ยางยูง	<i>Dipterocarpus grandiflorus</i> Blanco	10	0.67	10	0.99	3.66	0.08	1.74
39	unknown 16	unknown 16	10	0.67	10	0.99	0.22	0.07	1.73

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ความเด่น (ตร.ม/เฮคแตร์)	RD (%)	ความถี่ (%)	RF (%)	ความหนาแน่น (ต้น/เฮคแตร์)	RD ₀ (%)	IVI (%)
40	unknown 8	unknown 8	10	0.67	10	0.99	0.08	0.06	1.73
41	unknown 5	unknown 5	10	0.67	10	0.99	0.03	0.05	1.71
42	หลอดเถื่อน	Mallotus peltatus(Gisel.)Mull.Arg	10	0.67	10	0.99	0.25	0.04	1.71
43	unknown22	unknown22	10	0.67	10	0.99	0.04	0.04	1.71
44	unknown 10	unknown 10	10	0.67	10	0.99	0.02	0.04	1.7
45	unknown 14	unknown 14	10	0.67	10	0.99	0.03	0.04	1.7
46	unknown 9	unknown 9	10	0.67	10	0.99	0.06	0.03	1.69
47	ยอดเถื่อน	Morinda elliptica Ridl.	10	0.67	10	0.99	1.28	0.03	1.69
			1490	100	1010	100	59.55	100	300

ตารางที่ 3 รายชื่อพันธุ์ไม้และสถานภาพของพันธุ์ไม้บริเวณพื้นที่อนุรักษ์ของ สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	IUCN 1998	CRITERIA 1994-2010
1	ไข่เขียว	<i>Parashorea stellata</i>	Critically Endangered	-
2	ยางยุง	<i>Dipterocarpus grandiflorus</i> Blanco	Critically Endangered	-
3	นวลเสี้ยน	<i>Aporosa octandra</i> (Buch.-Ham ex <i>D.Don</i>)Vickery	-	-
5	หลอดเถื่อน	<i>Mallotus peltatus</i> (Gisel.)Mull.Arg	-	-
6	คอแลนเขา	<i>Xerospermum noronhianum</i> (Blume)Blume	-	-
7	เปียด	<i>Premna tomentosa</i> Willd.	-	-
8	ดำตะโก	<i>Diospyros wallichii</i> King&Gamble	-	-
10	พะยอม	<i>Shorea roxburghii</i> G. Don	-	-
13	ลิ้นควาย	<i>Galearia fulva</i> (Tul.)Mig.	-	-
14	หว่าซี่กว้าง	<i>Syzygium claviflorum</i> (Roxb.)Wall. ex A.M. Cowan&Cowan	-	-
15	มะไฟกา	<i>Baccaurea parviflora</i> (Mull. Arg.)Mull. Arg.	-	-
16	ยอเถื่อน	<i>Morinda elliptica</i> Ridl.	-	-
17	ยางมันหมู	<i>Dipterocarpus kerrii</i> King	-	-
18	เลือดควาย	<i>Knema hookeriana</i> Warb.	-	-
19	สั่งทำ	<i>Diospyros buxifolia</i> Bl. ex Hiern	-	-
20	หยี	<i>Dialium cochinchinense</i> Pierre	Lower Risk/near threatened	-

3.2 ความหลากหลายของสัตว์ป่า

จากการสำรวจความหลากหลายของสัตว์ป่าทั้งสี่กลุ่มบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบสัตว์ทั้งหมด 35 วงศ์ 54 สกุล และ 65 ชนิด (ตารางที่ 4) สัตว์ป่ากลุ่มนกพบจำนวนชนิดมากที่สุดคือ 20 ชนิด รองลงมาได้แก่ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบ 18 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน พบ 17 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบ 10 ชนิด ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดจำนวนชนิดของสัตว์ป่าในแต่ละกลุ่มดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนชนิดสัตว์ป่าในแต่ละกลุ่มที่สำรวจพบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

กลุ่มสัตว์	วงศ์ (Family)	สกุล (Genus)	ชนิด (Species)
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (Mammals)	7	8	10
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibians)	6	14	18
สัตว์เลื้อยคลาน (Reptiles)	8	15	17
นก (Birds)	14	17	20
รวม	35	54	65

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

จากการสำรวจสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 7 วงศ์ 8 สกุล 10 ชนิด วงศ์ที่พบสัตว์มากที่สุดได้แก่ Muridae (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ที่	ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
1	หนูเหม็น	Moonrat	Erinaceidae	<i>Echinosorex gymnurus</i>
2	ค้างคาวมงกุฎจุกแหลมใต้	Glossy Horseshoe Bat	Rhinolophidae	<i>Rhinolophus refulgens</i>
3	ค้างคาวมงกุฎมลายู	North Malayan Horseshoe Bat	Rhinolophidae	<i>Rhinolophus malayanus</i>
4	ค้างคาวหน้ายักษ์สองสีเล็ก	Bicolored Leaf-nosed Bat	Hipposideridae	<i>Hipposideros atrox</i>
5	ค้างคาวหน้ายักษ์สองสีใหญ่	Cantor's Leaf-nosed Bat	Hipposideridae	<i>Hipposideros galeritus</i>
6	ค้างคาวยอดกล้วยปักษ์	Hardwicke's Woolly Bat	Vespertilionidae	<i>Kerivoula hardwickii</i>
7	ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่	Lesser Large-footed Bat	Vespertilionidae	<i>Myotis hasseltii</i>
8	ลิงลมใต้	Slow loris	Lorisidae	<i>Nycticebus coucang</i>
9	หมูหริ่ง	Hog Badger	Mustelida	<i>Arctonyx collaris</i>
10	หนูควาย	Mueller's Rat	Muridae	<i>Sundamys muelleri</i>

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จากการสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งหมด 6 วงศ์ 14 สกุล 18 ชนิด(ตารางที่ 6) วงศ์ที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมากที่สุดคือ วงศ์เขียด (Family Ranidae) พบ 5 ชนิด รองลงมาคือ วงศ์อิงอ่าง (Family Microhylidae) พบ 4 ชนิด วงศ์คางคกบ้าน (Family Bufonidae) และวงศ์กบ (Family Dicroglossidae) พบวงศ์ละ 3 ชนิด วงศ์ที่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกน้อยที่สุดคือ วงศ์อิงกราย (Family Megophryidae) และวงศ์ปาด (Family Rhacophoridae) พบเพียงวงศ์ละ 1 ชนิด

ตารางที่ 6 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ที่	ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
1	คางคกบ้าน	Asian Common Toad	Bufo	<i>Duttaphrynus melanostictus</i> (Schneider, 1799)
2	คางคกแคระ	Indochinese Dwarf Toad	Bufo	<i>Ingerophrynus parvus</i> (Boulenger, 1887)
3	จิ้งโคร่ง	Asian Giant Toad	Bufo	<i>Phryno</i> <i>dis asper</i> (Gravenhorst, 1829)
4	กบหนอง	Asian Grass Frog	Dicroglossidae	<i>Fejervarya limnocharis</i> (Gravenhorst, 1829)
5	กบทูต	Giant Asian River Frog	Dicroglossidae	<i>Limnonectes blythii</i> (Boulenger, 1920)
6	กบหัวโต	Large-headed Frog	Dicroglossidae	<i>Limnonectes macrognathus</i> (Boulenger, 1917)
7	เขียดน่านอง	Marten's Puddle Frog	Dicroglossidae	<i>Occidozyga martensii</i> (Peters, 1867)
8	อิงกรายลาย เลอะ	Smith's Litter Frog	Megophryidae	<i>Leptobrachium smithi</i> Matsui, Nabhitabhata & Panha, 1999
9	อิงอ่างบ้าน	Banded Bullfrog	Microhylidae	<i>Kaloula pulchra</i> Gray, 1831
10	อิงแม่หนาว	Berdmores Chorus Frog	Microhylidae	<i>Microhyala berdmoresi</i> (Blyth, 1856)
11	อิงลายเลอะ	Noisy Frog	Microhylidae	<i>Microhyala butleri</i> Boulenger, 1900
12	อิงข้างดำ	Dark Sided Chorus Frog	Microhylidae	<i>Microhyala heymonsii</i> Vogt, 1911
13	กบเขาลังกาย	White lipped Frog	Ranidae	<i>Chalcorana raniceps</i> (Peters, 1871)
14	กบนา	East Asian Bullfrog	Ranidae	<i>Hoplobatrachus rugulosus</i> (Wiegmann, 1834)
15	เขียดบัว	Red-eared Frog	Ranidae	<i>Hylarana erythraea</i> (Schlegel, 1837)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ที่	ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
16	กบว้ากใหญ่	Rough-sided Frog	Ranidae	<i>Hylarana glandulosa</i> (Boulenger, 1882)
17	กบอ่องเล็ก	Dark Sided Frog	Ranidae	<i>Sylvirana nigrovittata</i> (Blyth, 1856)
18	ปาดเรียว มลายู	Malayan Slender Tree Frog	Rhacophoridae	<i>Polypedates discantus</i> Rujirawan, Stuart & Aowphol, 2013

สัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจสัตว์เลื้อยคลานบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งหมด 8 วงศ์ 15 สกุล 17 ชนิด (ตารางที่ 7) วงศ์ที่พบสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดคือ วงศ์ตุ๊กแก (Family Gekkonidae) พบทั้งหมด 5 ชนิด รองลงมาคือ วงศ์กิ้งก่า (Family Agamidae) พบ 4 ชนิด วงศ์งูพิษเขียวหลัง (Family Colubridae) และวงศ์จิ้งเหลน (Family Scincidae) พบจำนวนชนิดเท่ากันคือ 2 ชนิด ตามลำดับ วงศ์ที่พบสัตว์เลื้อยคลานน้อยที่สุดเพียง 1 ชนิดเท่านั้น ได้แก่ วงศ์งูพิษเขียวหน้า (Family Elapidae) วงศ์เหี้ย (Family Varanidae) วงศ์งูเขียวพิษพับได้ (Family Viperidae) และวงศ์เต่าบก (Family Testudinidae)

ตารางที่ 7 สัตว์เลื้อยคลานบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ที่	ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
1	กิ้งก่าเขาหนามสั้น	Masked Spiny Lizard	Agamidae	<i>Acanthosaura crucigera</i> Boulenger, 1885
2	กิ้งก่าแก้วใต้	Southern forest lizard	Agamidae	<i>Calotes emma</i> Gray, 1845
3	กิ้งก่าบินคอแดง	Blanford s Flying Lizard	Agamidae	<i>Draco blanfordii</i> BLANFORD , 1878
4	กิ้งก่าบินปีกส้ม	Orange-winged Flying Lizard	Agamidae	<i>Draco maculatus</i> (Gray, 1845)
5	งูป้องฉนวนบ้าน	Malayan Banded Wolf Snake	Colubridae	<i>Lycodon subcinctus</i> Boie, 1827
6	งูลายสอลาย สามเหลี่ยม	Red-sided Keelback Water Snake	Colubridae	<i>Xenochrophis trianguligerus</i> (Boie, 1827)
7	งูจงอาง	King Cobra	Elapidae	<i>Ophiophagus hannah</i> (Cantor, 1836)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
8	ตุ๊กกายหมอบูญ สัง	Boonsong's Bent-toed Gecko	Gekkonidae	<i>Cyrtodactylus lekaguli</i> Grismer, L.L., Wood Jr, P.L., Quah, E.S.H., Anuar, S., Muin, M.A., Sumontha, M., Ahmad, N., Bauer, A.M., Wangkulangkul, S., Grismer, J.L. & Pauwels, O.S.G., 2012
9	ตุ๊กแกบ้าน	Common House Gecko	Gekkonidae	<i>Gekko gecko</i> (Linnaeus, 1758)
10	จิ้งจกบ้านหาง หนาม	Spiny-tailed House Gecko	Gekkonidae	<i>Hemidactylus frenatus</i> Duméril & Bibron, 1836
11	จิ้งจกบ้านหาง แบน	Friiled House Gecko	Gekkonidae	<i>Hemidactylus platyurus</i> (SCHNEIDER, 1797)
12	ตุ๊กแกบินหาง หยัก	Smooth-backed Flying Gecko	Gekkonidae	<i>Ptychozoon lionotum</i> Annandale, 1905
13	เหี้ย	Common Water Monitor	Varanidae	<i>Varanus salvator</i> (Laurenti, 1768)
14	งูกะปะ	Malayan Pit Viper	Viperidae	<i>Calloselasma rhodostoma</i> (Boie, 1827)
15	จิ้งเหลนหลาก ลาย	Variable skink	Scincidae	<i>Eutropis macularius</i> (Blyth, 1853)
16	จิ้งเหลนภูเขา เก๋ลิ็ดเรียบ	Spotted Forest Skink	Scincidae	<i>Sphenomorphus maculatus</i> (Blyth, 1853)
17	เต่าเหลือง	Yellow-headed Tortoise	Testudinidae	<i>Indotestudo elongate</i> (Blyth, 1853)

นก

จากการสำรวจในบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง พบนกทั้งสิ้น 20 ชนิดจาก 17 สกุลใน 14 วงศ์ (ดังตารางที่ 8) โดยพบนกในวงศ์นกกาฝาก (Dicaeidae) และวงศ์นกปรอด (Pycnonotidae) มากที่สุดคือวงศ์ละ 3 ชนิดนกในวงศ์นกกาฝากได้แก่ นกสีชมพูสวน (*Dicaeum cruentatum*) นกกาฝากท้องสีส้ม (*Dicaeum trigonostigma*) และนกกาฝากอกเหลือง (*Prionochilus maculatus*) นกในวงศ์นกปรอดได้แก่นกปรอดทอง (*Pycnonotus atriceps*) นกปรอดสีน้ำตาลตาแดง (*Pycnonotus brunneus*) นกปรอดหน้าขาว (*Pycnonotus goiavier*)

ตารางที่ 8 นกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

วงศ์	ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
อันดับ ACCIPITRIFORMES				
Accipitridae				
	1	เหยี่ยวรุ้ง	Crested Serpent Eagle	<i>Spilornis cheela</i>
อันดับ				
CUCULIFORMES				
Cuculidae				
	2	นกระพูตใหญ่	Greater Coucal	<i>Centropus sinensis</i> <i>Phaenicophaeus</i>
	3	นกบั้งรอกเล็กท้องเทา	Black-bellied Malkoha	<i>diardi</i>
อันดับ				
PASSERIFORMES				
Aegithinidae				
	4	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	Common Iora	<i>Aegithina tiphia</i>
Campephagidae				
	5	นกเขนน้อยคิ้วขาว	Pied Triller	<i>Lalage nigra</i>
Chloropseidae				
	6	นกเขียวก้านทองใหญ่	Greater Green Leafbird	<i>Chloropsis sonnerati</i>
Cisticolidae				
	7	นกระจอกบ้าน	Eurasian Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>

วงศ์	ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์
อันดับ				
PASSERIFORMES				
Dicaeidae				
	8	นกสีชมพูสวน	Scarlet-backed Flowerpecker	<i>Dicaeum cruentatum</i>
	9	นกกาฝากท้องสีส้ม	Orange-bellied Flowerpecker	<i>Dicaeum trigonostigma</i>
	10	นกกาฝากอกเหลือง	Yellow-breasted Flowerpecker	<i>Prionochilus maculatus</i>
Monarchidae				
	11	นกแขวงสวรรค์	Asian Paradise-flycatcher	<i>Terpsiphone paradisi</i>
Motacillidae				
	12	นกเต้าลมดง	Forest Wagtail	<i>Dendronanthus indicus</i>
Muscicapidae				
	13	นกจับแมลงสีน้ำตาล	Asian Brown Flycatcher	<i>Muscicapa dauurica</i>
	14	นกกาขงเขนบ้าน	Oriental Magpie Robin	<i>Copsychus saularis</i>
Nectariniidae				
	15	นกกินปลีอกเหลือง	Olive-backed Sunbird	<i>Cinnyris jugularis</i>
Ploceidae				
	16	นกกระจาบธรรมดา	Baya Weaver	<i>Ploceus philippinus</i>
Pycnonotidae				
	17	นกปรอดทอง	Black-headed Bulbul	<i>Pycnonotus atriceps</i>
	18	นกปรอดสีน้ำตาลตาแดง	Asian Red-eyed Bulbul	<i>Pycnonotus brunneus</i>
	19	นกปรอดหน้าขาว	Yellow-vented Bulbul	<i>Pycnonotus goiavier</i>
Sturnidae				
	20	นกเอี้ยงสาริกา	Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>

3.3 สถานภาพของพรรณพืชและสัตว์ป่า

สถานภาพของพรรณพืช

จากการตรวจสอบสถานภาพ จากการรวบรวมและสำรวจพันธุ์ไม้บริเวณพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง ที่สามารถระบุชนิดพันธุ์ได้ทั้งหมด 20 ชนิด ซึ่งจากการสำรวจครั้งนี้ ไม่พบชนิดพันธุ์ไม้ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพที่ถูคุกคาม (Threatened status) ตามการจัดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Office of National and Environment Policy, ONEP, 1994-2010) แต่จากการตรวจสอบสถานภาพใน สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation Nature and Natural Resources, IUCN, 1998) พบว่ามีพันธุ์ไม้ที่มีความเสี่ยงสูงมากที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ (Critically Endangered) ได้แก่ ไข่เขียว (*Parashorea stellata* Kurz) ยางยุง (*Dipterocarpus grandiflorus* Blanco) และมีพันธุ์ไม้ที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Lower Risk) และ ใกล้ถูคุกคาม (Near Threatened) ได้แก่ หยี (*Dialium cochinchinense* Pierre)

สถานภาพของสัตว์ป่า

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความหลากหลายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลาน และนก เมื่อนำมาพิจารณาสถานภาพทางการอนุรักษ์ของสัตว์ป่า ตามสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) พบชนิดพรรณของสัตว์ป่าที่จัดอยู่ในกลุ่มสถานภาพใกล้ถูคุกคาม (Near Threatened) จากการจัดสถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) พ.ศ. 2548 พบชนิดพรรณของสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) ชนิดพรรณของสัตว์ป่าโดยส่วนใหญ่จัดอยู่ในสถานภาพเป็นกังวลน้อย (Least Concern) และตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) (ตารางที่ 9-12) โดยมีรายละเอียดในแต่ละกลุ่มดังนี้

สถานภาพของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม

1. สถานภาพตามสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN)
  - สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) พบ 2 ชนิด คือ ลิงลมใต้ (*Nycticebus coucang*) และหนูเหม็น (*Echinosorex gymnurus*)
  - สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) พบ 1 ชนิด คือ หมูหริ่ง (*Arctonyx collaris*)
  - สถานภาพเป็นกังวลน้อย (Least Concern) พบ 7 ชนิด คือ ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่ (*Myotis hasseltii*) ค้างคาวยอดกล้วยปิกใส (*Kerivoula hardwickii*) ค้างคาวมงกุฎจุกแหลมใต้ (*Rhinolophus refulgens*) ค้างคาวมงกุฎมลายู (*Rhinolophus malayanus*) ค้างคาวหน้ายักษ์สองสีเล็ก (*Hipposideros atrox*) ค้างคาวหน้ายักษ์สองทลืบ (*Hipposideros galeritus*)
2. สถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548
  - สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) พบ 2 ชนิด คือ ค้างคาวยอดกล้วยปิกใส (*Kerivoula hardwickii*) และค้างคาวมงกุฎมลายู (*Rhinolophus malayanus*)
3. สถานภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)
  - สถานภาพในบัญชีหมายเลข 1 พบ 1 ชนิด คือ ลิงลมใต้ (*Nycticebus coucang*)

สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

1. สถานภาพตามสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN)
  - ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการจัดสถานภาพ (Data Deficient) พบ 1 ชนิด คือ กบหัวโต (*Limnonectes macrognathus*)
  - สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) พบ 1 ชนิด คือ กบหูต (*Limnonectes blythii*)
  - สถานภาพเป็นกังวลน้อย (Least Concern) พบ 15 ชนิด คือ คางคกบ้าน (*Duttaphrynus melanostictus*) คางคกแคระ (*Ingerophrynus parvus*) จงโคร่ง (*Phrynomantis asper*) กบหนอง (*Fejervarya limnocharis*) เขียดน่านอง (*Occidozyga martensii*) อึ่งกรายลายเลอะ (*Leptobrachium smithi*) อึ่งอ่างบ้าน (*Kaloula pulchra*) อึ่งแม่หนาว (*Microhyla berdmorei*) อึ่งลายเลอะ (*Microhyla butleri*) อึ่งข้างดำ (*Microhyla heymonsii*) กบนา (*Hoplobatrachus rugulosus*)

เขียดบัว (*Hylarana erythraea*) กบเขาล้างตอง (*Chalcorana raniceps*) กบว้ากใหญ่ (*Hylarana glandulosa*) กบอ่องเล็ก (*Sylvirana nigrovittata*)

2. สถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548

- ไม่พบ

3. สถานภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)

- ไม่พบ

สถานภาพของสัตว์เลื้อยคลาน

1. สถานภาพตามสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN)

- สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) พบ 1 ชนิด คือ เต่าเหลือง (*Indotestudo elongate*)

- สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) พบ 1 ชนิด คือ งูจงอาง (*Ophiophagus hannah*)

- สถานภาพเป็นกังวลน้อย (Least Concern) พบ 7 ชนิด คือ กิ้งก่าบินปีกส้ม (*Draco maculatus*) งูป้องฉนวนบ้าน (*Lycodon subcinctus*) งูลายสอลายสามเหลี่ยม (*Xenochrophis trianguligerus*) จิ้งจกบ้านทางหนาม (*Hemidactylus frenatus*) ตุ๊กแกบินทางหยัก (*Ptychozoon lionotum*) เหี้ย (*Varanus salvator*) งูกะปะ (*Calloselasma rhodostoma*)

2. สถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548

- สถานภาพใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) พบ 1 ชนิด คือ เต่าเหลือง (*Indotestudo elongate*)

3. สถานภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)

- สถานภาพในบัญชีหมายเลข 2 พบ 3 ชนิด คือ งูจงอาง (*Ophiophagus hannah*) เหี้ย (*Varanus salvator*) และเต่าเหลือง (*Indotestudo elongate*)

สถานภาพของนก

1. สถานภาพทางการอนุรักษ์อ้างอิงบัญชีแดงของสหภาพเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ (IUCN)
  - สถานภาพนกใกล้สูญคุกคาม (NT) 2 ชนิดคือนกบั้งรอกเล็กท้องเทา (*Phaenicophaeus diardi*) และนกโพระดกคางแดง (*Megalaima mystacophanos*)
2. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
  - มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ (VU) 1 ชนิดคือนกเขนน้อยคิ้วขาว (*Lalage nigra*)
3. อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES)
  - อยู่ในชนิดพันธุ์ในบัญชีหมายเลข 2 ของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) 2 ชนิดคือเหยี่ยวรุ้ง (*Spilornis cheela*) และนกเค้าป่าสีน้ำตาล (*Strix leptogrammica*)

ตารางที่ 9 สถานภาพของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			หมายเหตุ
				IUCN(2016)	สผ.(2548)	CITES(2013)	
1	หนูเหม็น	Moonrat	<i>Echinosorex gymnurus</i>	VU	-	-	
2	ค้างคาวมงกุฎจุกแหลมใต้	Glossy Horseshoe Bat	<i>Rhinolophus refulgens</i>	LC	-	-	
3	ค้างคาวมงกุฎมลายู	North Malayan Horseshoe Bat	<i>Rhinolophus malayanus</i>	LC	VU	-	
4	ค้างคาวหน้ายักษ์สองสีเล็ก	Bicolored Leaf-nosed Bat	<i>Hipposideros atrox</i>	LC	-	-	
5	ค้างคาวหน้ายักษ์สองหลีบ	Cantor's Leaf-nosed Bat	<i>Hipposideros galeritus</i>	LC	-	-	
6	ค้างคาวยอดกล้วยปึกใส	Common Woolly Bat	<i>Kerivoula hardwickii</i>	LC	VU	-	
7	ค้างคาวหูหนูตีนโตใหญ่	Lesser Large-footed Bat	<i>Myotis hasseltii</i>	LC	-	-	
8	ลิงลมใต้	Slow loris	<i>Nycticebus coucang</i>	VU	-	I	
9	หมูหริ่ง	Hog Badger	<i>Arctonyx collaris</i>	NT	-	-	
10	หนูควาย	Mueller's Rat	<i>Sundamys muelleri</i>	LC	-	-	

หมายเหตุ สถานภาพ : EX = Extinct, EW = Extinct in the wild, CR = Critically Endangered, EN = Endangered, VU = Vulnerable, NT = Near Threatened, LC = Least Concern, DD = Data Deficient

ตารางที่ 10 สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์		
				IUCN (2016)	สผ. (2548)	CITES (2013)
Bufonidae						
1	คางคกบ้าน	Asian Common Toad	<i>Duttaphrynus melanostictus</i> (Schneider, 1799)	LC	-	-
2	คางคกแคระ	Indochinese Dwarf Toad	<i>Ingerophrynus parvus</i> (Boulenger, 1887)	LC	-	-
3	จิ้งโคร่ง	Asian Giant Toad	<i>Phrynooidis asper</i> (Gravenhorst, 1829)	LC	-	-
Dicroglossidae						
4	กบหนอง	Asian Grass Frog	<i>Fejervarya limnocharis</i> (Gravenhorst, 1829)	LC	-	-
5	กบหูต	Giant Asian River Frog	<i>Limnonectes blythii</i> (Boulenger, 1920)	NT	-	-
6	กบหัวโต	Large-headed Frog	<i>Limnonectes macrognathus</i> (Boulenger, 1917)	DD	-	-
7	เขียดน้ำนอง	Marten's Puddle Frog	<i>Occidozyga martensii</i> (Peters, 1867)	LC	-	-
Megophryidae						
8	อิงกราย ลายเลอะ	Smith's Litter Frog	<i>Leptobrachium smithi</i> Matsui, Nabhitabhata & Panha, 1999	LC	-	-
Microhylidae						
9	อิงอ่างบ้าน	Banded Bullfrog	<i>Kaloula pulchra</i> Gray, 1831	LC	-	-
10	อิงแม่หนาว	Berdmore's Chorus Frog	<i>Microhyla berdmorei</i> (Blyth, 1856)	LC	-	-
11	อิงลายเลอะ	Noisy Frog	<i>Microhyla butleri</i> Boulenger, 1900	LC	-	-
12	อิงข้างดำ	Dark Sided Chorus Frog	<i>Microhyla heymonsi</i> Vogt, 1911	LC	-	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์		
				IUCN (2016)	สผ.(2548)	CITES(2013)
Ranidae						
13	กบเขากล้ง ตอง	White lipped Frog	<i>Chalcorana raniceps</i> (Peters, 1871)	LC	-	-
14	กบนา	East Asian Bullfrog	<i>Hoplobatrachus rugulosus</i> (Wiegmann, 1834)	LC	-	-
15	เขียดบัว	Red-eared Frog	<i>Hylarana erythraea</i> (Schlegel, 1837)	LC	-	-
16	กบวักใหญ่	Rough-sided Frog	<i>Hylarana glandulosa</i> (Boulenger, 1882)	LC	-	-
17	กบอ่องเล็ก	Dark Sided Frog	<i>Sylvirana nigrovittata</i> (Blyth, 1856)	LC	-	-
Rhacophoridae						
18	ปาดเขียว มลายู	Malayan Slender Tree Frog	<i>Polypedates discantus</i> Rujirawan, Stuart & Aowphol, 2013	-	-	-
<u>หมายเหตุ</u> สถานภาพ : EX = Extinct, EW = Extinct in the wild, CR = Critically Endangered, EN = Endangered, VU = Vulnerable, LC = Least Concern, DD = Data Deficient						

ตารางที่ 11 สถานภาพของสัตว์เลื้อยคลานที่พบบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			หมายเหตุ
				IUCN (2016)	สผ. (2548)	CITES(2013)	
Agamidae							
1	กิ้งก่าเขานามสั้น	Masked Spiny Lizard	<i>Acanthosaura crucigera</i> Boulenger, 1885	-	-	-	
2	กิ้งก่าแก้วใต้	Southern forest lizard	<i>Calotes emma</i> Gray, 1845	-	-	-	
3	กิ้งก่าบินคอแดง	Blanford s Flying Lizard	<i>Draco blanfordii</i> BLANFORD , 1878	-	-	-	
4	กิ้งก่าบินปีกส้ม	Orange-winged Flying Lizard	<i>Draco maculatus</i> (Gray, 1845)	LC	-	-	
Colubridae							
5	งูปล้องฉนวนบ้าน	Malayan Banded Wolf Snake	<i>Lycodon subcinctus</i> Boie, 1827	LC	-	-	
6	งูลายสอลาย สามเหลี่ยม	Red-sided Keelback Water Snake	<i>Xenochrophis trianguligerus</i> (Boie, 1827)	LC	-	-	
Elapidae							
7	งูจงอาง	King Cobra	<i>Ophiophagus hannah</i> (Cantor, 1836)	VU	-	II	สอบถาม
Gekkonidae							
8	ตุ๊กกายหมอบูญส์	Boonsong's Bent-toed Gecko	<i>Cyrtodactylus lekaguli</i> Grismer, L.L., Wood Jr, P.L., Quah, E.S.H., Anuar, S., Muin, M.A., Sumontha, M., Ahmad, N., Bauer, A.M., Wangkulangkul, S., Grismer, J.L. & Pauwels, O.S.G., 2012	-	-	-	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			หมายเหตุ
				IUCN (2016)	สผ. (2548)	CITES(2013)	
9	ตุ๊กแกบ้าน	Common House Gecko	<i>Gekko gekko</i> (Linnaeus, 1758)	-	-	-	
10	จิ้งจกบ้านหางหนาม	Spiny-tailed House Gecko	<i>Hemidactylus frenatus</i> Duméril & Bibron, 1836	LC	-	-	
11	จิ้งจกบ้านหางแบน	Frilled House Gecko	<i>Hemidactylus platyurus</i> (SCHNEIDER, 1797)	-	-	-	
12	ตุ๊กแกบินหางหยัก	Smooth-backed Flying Gecko	<i>Ptychozoon lionotum</i> Annandale, 1905	LC	-	-	
Varanidae							
13	เหี้ย	Common Water Monitor	<i>Varanus salvator</i> (Laurenti, 1768)	LC	-	II	
Viperidae							
14	งูกะปะ	Malayan Pit Viper	<i>Calloselasma rhodostoma</i> (Boie, 1827)	LC	-	-	
Scincidae							
15	จิ้งเหลนหลากลาย	Variable skink	<i>Eutropis macularius</i> (Blyth, 1853)	-	-	-	
16	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	Spotted Forest Skink	<i>Sphenomorphus maculatus</i> (Blyth, 1853)	-	-	-	

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			หมายเหตุ
				IUCN (2016)	สผ. (2548)	CITES(2013)	
Testudinidae							
17	เต่าเหลือง	Yellow-headed Tortoise	<i>Indotestudo elongate</i> (Blyth, 1853)	EN	EN	II	
<u>หมายเหตุ</u>	สถานภาพ : EX = Extinct, EW = Extinct in the wild, CR = Critically Endangered, EN = Endangered, VU = Vulnerable, LC = Least Concern, DD = Data Deficient						

ตารางที่ 12 สถานภาพของนกในบริเวณพื้นที่สวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง

วงศ์	ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			สถานภาพตามฤดูกาล
					IUCN (2008)	สผ. (2548)	CITES (2013)	
อันดับ ACCIPITRIFORMES								
Accipitridae								
	1	เหยี่ยวรุ้ง	Crested Serpent Eagle	<i>Spilornis cheela</i>	LC	-	II	R, N
อันดับ CUCULIFORMES								
Cuculidae								
	2	นกระปูดใหญ่	Greater Coucal	<i>Centropus sinensis</i>	LC	-	-	R
	3	นกบั้งรอกเล็กท้องเทา	Black-bellied Malkoha	<i>Phaenicophaeus diardi</i>	NT	-	-	R
อันดับ PASSERIFORMES								
Aegithinidae								
	4	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	Common Iora	<i>Aegithina tiphia</i>	LC	-	-	R
Campephagidae								
	5	นกเขนน้อยคิ้วขาว	Pied Triller	<i>Lalage nigra</i>	LC	VU	-	R
Chloropseidae								
	6	นกเขียวก้านตองใหญ่	Greater Green Leafbird	<i>Chloropsis sonnerati</i>	LC	-	-	R
Cisticolidae								
	7	นกระจอกบ้าน	Eurasian Tree Sparrow	<i>Passer montanus</i>	LC	-	-	R

ตารางที่ 12 (ต่อ)

วงศ์	ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			สถานภาพตามฤดูกาล
					IUCN (2008)	สผ. (2548)	CITES (2013)	
อันดับ PASSERIFORMES								
Dicaeidae								
	8	นกสีชมพูสวน	Scarlet-backed Flowerpecker	<i>Dicaeum cruentatum</i>	LC	-	-	R
	9	นกกาฝากท้องสีส้ม	Orange-bellied Flowerpecker	<i>Dicaeum trigonostigma</i>	LC	-	-	R
	10	นกกาฝากอกเหลือง	Yellow-breasted Flowerpecker	<i>Prionochilus maculatus</i>	LC	-	-	R
Monarchidae								
	11	นกแขวสวรรค์	Asian Paradise-flycatcher	<i>Terpsiphone paradisi</i>	LC	-	-	R, N
Motacillidae								
	12	นกเด้าลมดง	Forest Wagtail	<i>Dendronanthus indicus</i>	LC	-	-	N
Muscicapidae								
	13	นกจับแมลงสีน้ำตาล	Asian Brown Flycatcher	<i>Muscicapa dauurica</i>	LC	-	-	N, R
	14	นกกาขเหน็บบ้าน	Oriental Magpie Robin	<i>Copsychus saularis</i>	LC	-	-	R
Nectariniidae								
	15	นกกินปลีอกเหลือง	Olive-backed Sunbird	<i>Cinnyris jugularis</i>	LC	-	-	R
Ploceidae								
	16	นกกระจาปธรรมดา	Baya Weaver	<i>Ploceus philippinus</i>	LC	NT	-	R
Pycnonotidae								
	17	นกปรอดทอง	Black-headed Bulbul	<i>Pycnonotus atriceps</i>	LC	-	-	R
	18	นกปรอดสีน้ำตาลตาแดง	Asian Red-eyed Bulbul	<i>Pycnonotus brunneus</i>	LC	-	-	R
	19	นกปรอดหน้าขาว	Yellow-vented Bulbul	<i>Pycnonotus goiavier</i>	LC	-	-	R
Sturnidae								
	20	นกเอี้ยงสาริกา	Common Myna	<i>Acridotheres tristis</i>	LC	-	-	R

ตารางที่ 12 (ต่อ)

วงศ์	ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพทางการอนุรักษ์			สถานภาพตามฤดูกาล
					IUCN (2008)	สผ. (2548)	CITES (2013)	
อันดับ PICIFORMES								
Picidae								
	21	นกหัวขวานต่างแคะ	Grey-capped Pygmy Woodpecker	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	LC	-	-	R
Megalaaimidae								
	22	นกโพระดกคางแดง	Red-throated Barbet	<i>Megalaima mystacophanos</i>	NT	-	-	R
	23	นกโพระดกคางเหลือง	Golden-throated Barbet	<i>Megalaima franklinii</i>	LC	-	-	R
อันดับ PODARGIFORMES								
Strigidae								
	24	นกเค้าป่าสีน้ำตาล	Brown Wood Owl	<i>Strix leptogrammica</i>	LC	-	II	R

หมายเหตุ

VU = สิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ NT = สิ่งมีชีวิตใกล้ถูกคุกคาม LC = มีความเสี่ยงน้อย

II = ชนิดพันธุ์ในบัญชีหมายเลข 2

R = นกประจำถิ่น B = นกอพยพเข้ามาทำรังวางไข่ N = นกอพยพ

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษา

4.1 ความหลากหลายและสถานภาพของพรรณพืช (Plant Status)

จากการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของพรรณพืชภายในพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบพรรณไม้จำนวน 15 วงศ์ 19 สกุล 47 ชนิด เป็นสังคมยางมันหมูและนวลเสี้ยน เนื่องจากพันธุ์ไม้เด่น เมื่อพิจารณาจากค่าดัชนีความสำคัญของพันธุ์ไม้พบว่ายางมันหมูและนวลเสี้ยน มีค่าเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองตามลำดับโดยชนิดพันธุ์ทั้งสองมีค่าใกล้เคียงกัน

สำหรับสถานะภาพ (Status) ของพรรณไม้ที่สำรวจในครั้งนี้ ตามการจัดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Office of National and Environment Policy , ONEP , 1994-2010) ไม้พุ่มพันธุ์ไม้ที่มีความเสี่ยงสูงที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ แต่จากการตรวจสอบสถานภาพใน สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation Nature and Natural Resources, IUCN, 1998) พบว่ามีพันธุ์ไม้ที่มีความเสี่ยงสูงมากที่จะสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ (Critically Endangered) 2 ชนิด และพันธุ์ไม้ที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Lower Risk) และไม่ถูกคุกคาม (Least concern) ได้แก่ 1 ชนิด

4.2 ความหลากหลายและสถานภาพของสัตว์ป่า (Wildlife Status)

จากการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ป่าภายในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่าอ่าวตง จังหวัดตรัง พบทั้งหมด 35 วงศ์ 54 สกุล 65 ชนิด โดยแบ่งเป็น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม พบจำนวน 7 วงศ์ 8 สกุล 10 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบจำนวน 6 วงศ์ 14 สกุล 18 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน พบจำนวน 8 วงศ์ 15 สกุล 17 ชนิด และนกพบจำนวน 14 วงศ์ 17 สกุล 20 ชนิด

จากการตรวจสอบสถานภาพตามสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN) พบสถานภาพของสัตว์ป่า 5 สถานภาพ โดย 3 ชนิด ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) 4 ชนิด ใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened) 3 ชนิด มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) 1 ชนิด ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการจัดสถานภาพ (Data Deficient) และอีก 29 ชนิด สถานภาพเป็นกังวลน้อย (Least Concern)

จากการตรวจสอบสถานภาพตามสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2548 พบ 2 ชนิด มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) และอีก 1 ชนิด ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)

จากการตรวจสอบสถานภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) สถานภาพในบัญชีหมายเลข 1 พบ 1 ชนิด สถานภาพในบัญชีหมายเลข 2 พบ 5 ชนิด

เอกสารอ้างอิง

- มัทนา ศรีกระจ่าง. 2549. การสำรวจเพื่อกำหนดจุดและความกว้างของทางเดินสัตว์ป่าข้ามถนนทางหลวง หมายเลข 304 บริเวณกิโลเมตรที่ 27-29 ระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน. Wildlife Yearbook 7: 45-46
- วีรยุทธ์ เลาะห์จินดา, สวัสดิ์ วงศ์ถิรวัฒน์ และประทีป มีวัฒนา. 2542. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก บริเวณป่าอำเภอกองคาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี. วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย 7(1): 24-27.
- ศิริพร ทองอารีย์, ธัญญา จันอาจ, ยอดชาย ช่วยเงิน และอังสนา มงททรัพย์. ไม่ระบุปีที่พิมพ์. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่า ฮาลา-บาลา.กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- อนุสรณ์ เพ็งเพ่งพิศ, สุวิทย์ ทองปิ่น, บุญมา ศรีบุรินทร์ และสมหญิง ทังหิกรณ์. 2551. ความหลากหลายชนิดของ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานตามระดับความสูงในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง. ผลงานวิจัย และรายงานความก้าวหน้างานวิจัย ประจำปี 2550. กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่าสำนักอนุรักษ์ สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช.
- อุทิศ กุฏอินทร์. 2542. นิเวศวิทยา พื้นฐานเพื่อการป่าไม้. ภาคชีววิทยาป่าไม้. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Francis, C.M. 2008. A Field Guide To The Mammals Of South-East Asia. New Holland Publishers, London, UK, pp.175-373
- Heyer, W. R., M. A. Donnelly, R. W. McDiarmid, L. A. C. Hayek and M. S. Foster. 1994. Measuring and Monitoring Biological Diversity Standard Methods for Amphibians. Smithsonian Institution Press, Washington.
- Indraneil Das. 2012. A Naturalist's Guide to the Snakes of Thailand and Southeast Asia. Asia Books Co., Ltd., Bangkok.
- Inger, R. F. 2003. Sampling Biodiversity in Bornean Frogs. Nat. Hist. J. Chulalongkorn University. 3(1) : 9-15.
- Lekegul , B. and Mcneely J.A. 1998. Mammals of Thailand. Darnsutha Press, Bangkok, Thailand, pp.14-559

Merel J. Cox, Peter Paul van Dijk, Jarujin Nabhitabhata, and KumthornThirakhupt. 1998. Snakes and Other Reptiles of Thailand and Southeast Asia. Asia Books Co., Ltd., Bangkok.

Nabhitabhata, J. and Chan-ard, T. 2005. Thailand Red Data : Mammals, Reptiles and Amphibians. Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Bangkok, Thailand. 234 p.

IUCN.2016.The IUCN Red List of Threatened Species Version 2016-1.<http://www.iucnredlist.org/>.

CITES.2016.Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. <http://checklist.cites.org/#/en>.

ภาคผนวก

ภาพที่ 6 หนูควาย (*Sundamys muelleri*)

ภาพที่ 7 ค้างคาวยอดกล้วยปึกใส (*Kerivoula hardwickii*)

ภาพที่ 8 ค้างคาวมงกุฎจุกแหลมใต้ (*Rhinolophus refulgen*)

ภาพที่ 9 ค้างคาวมงกุฎมลายู (*Rhinolophus malayanus*)

ภาพที่ 10 ลิงลมใต้ (*Nycticebus coucang*)

ภาพที่ 11 คางคกแคระ (*Ingerophrynus parvus*)

ภาพที่ 12 จงโคร่ง (*Phrynoidis aspen*)

ภาพที่ 13 กบทูต (*Limnonectes blythii*)

ภาพที่ 14 อึ่งกรายลายเลอะ (*Leptobrachium smithi*)

ภาพที่ 15 อึ่งแม่หนาว (*Microhyla berdmorei*)

ภาพที่ 16 อึ่งข้างดำ (*Microhyla heymonsi*)

ภาพที่ 17 กบอ่องเล็ก (*Sylvirana nigrovittata*)

ภาพที่ 18 กิ้งก่าเขาหนามสั้น (*Acanthosaura crucigera*)

ภาพที่ 19 กิ้งก่าบินปีกสั้น (*Draco maculatus*)

ภาพที่ 20 งูปล้องฉนวนบ้าน (*Lycodon subcinctus*)

ภาพที่ 21 งูลายสอลายสามเหลี่ยม (*Xenochrophis trianguligerus*)

ภาพที่ 22 จิ้งจกบ้านหางหนาม (*Hemidactylus frenatus*)

ภาพที่ 23 งูกะปะ (*Calloselasma rhodostoma*)